

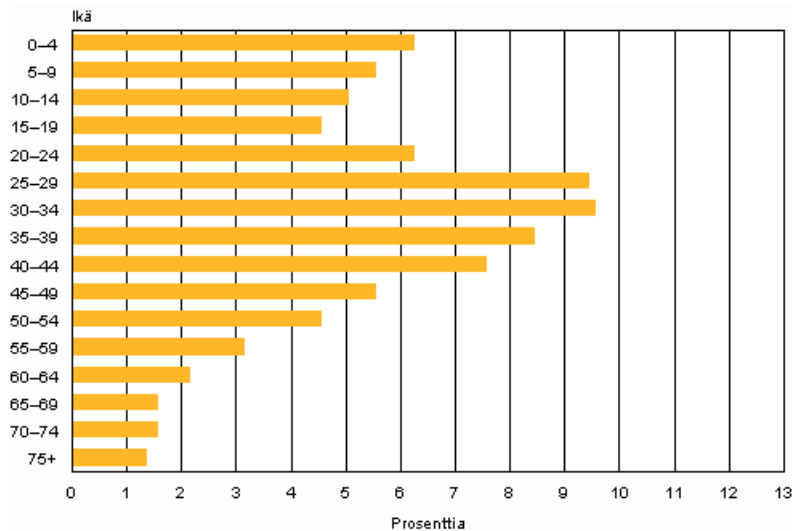
Väestörakenne 2012

Vuosikatsaus

Lähes joka kymmenes 25–34-vuotias ulkomaista syntyperää

Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomessa vakituisesti vuoden 2012 lopussa asuneista 25–34-vuotiaista lähes joka kymmenes oli ulkomaista syntyperää. Pääkaupunkiseudulla vastaava osuus oli vuoden 2012 lopussa lähes viidennes.

Ulkomaista syntyperää olevien osuus väestöstä iän mukaan 31.12.2012

Kaikkiaan Suomessa asui vakituisesti ulkomaista syntyperää olevia henkilöitä vuoden 2012 lopussa 279 616 henkilöä, mikä on 5,2 prosenttia väestöstä. Ensimmäisen polven eli ulkomailla syntyneitä heistä oli 238 208 henkilöä ja Suomessa syntyneitä eli toisen polven 41 408.

Maahanmuutto muokkaa ikärakennetta

Maahanmuuton vaikutus maamme väestön ikärakenteeseen on havaittavissa selvimmin nuorena aikuisväestössä. Vuoden 2012 lopussa väestössä oli vuosina 1977–1989 syntyneitä henkilöitä 62 000 enemmän eli runsaat seitsemän prosenttia enemmän kuin mitä aikanaan kyseisinä vuosina Suomessa syntyi lapsia.

Kaikki vuosien 1970–2012 ikäluokat olivat henkilömäärältään vuoden 2012 lopussa suurempia kuin niiden syntyessä. Alle kouluikäisistä (0–6-vuotiaat) ulkomaista syntyperää olevien osuus oli 6,2 prosenttia vuoden 2012 lopussa.

Ulkomaista syntyperää olevien osuus suurin Ahvenanmaalla ja pääkaupunkiseudulla

Ulkomaista syntyperää olevien osuus väestöstä oli suurin Ahvenanmaan maakunnassa, 12,1 prosenttia ja toiseksi suurin Uudellamaalla, 9,6 prosenttia. Ahvenanmaan ulkomaista syntyperää olevista ruotsalaistaustaisia oli lähes puolet. Ulkomaista syntyperää olevien osuus väestöstä oli pienin Etelä-Pohjanmaalla, 1,7 prosenttia.

Kunnittain tarkasteltuna ulkomaista syntyperää olevien henkilöiden osuudet väestöstä olivat Manner-Suomen kunnista suurimmat Helsingissä, 12,6 prosenttia, Vantaalla, 12,3 prosenttia ja Espoossa, 11,4 prosenttia. Pienimmät osuudet olivat Reisjärven ja Rautavaaran kunnissa, 0,3 prosenttia.

Kaikista ulkomaista syntyperää olevista henkilöistä yli puolet asui Uudellamaalla. Toisen polven ulkomaista syntyperää olevista Uudellamaalla asui 60 prosenttia.

Ulkomaista syntyperää olevista 59 prosenttia eurooppalaistaustaisia

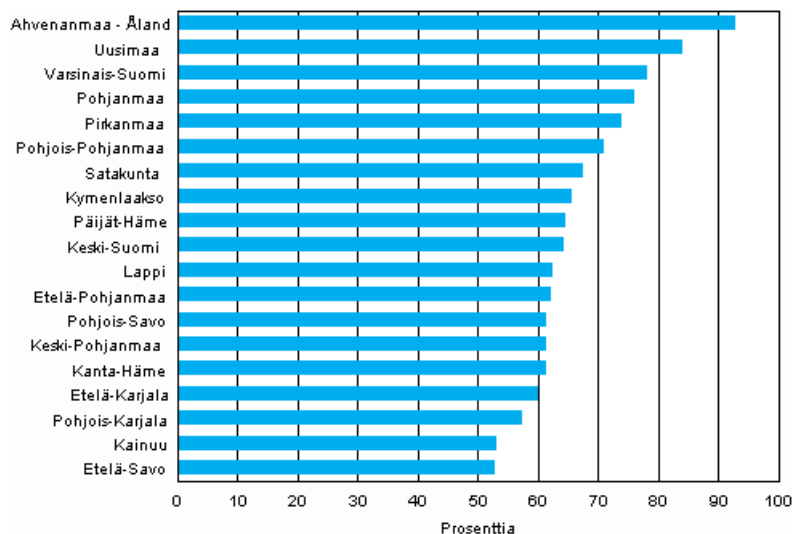
Maanosittain tarkasteltuna kaikista ulkomaista syntyperää olevista 59 prosenttia oli taustaltaan eurooppalaisia. Aasialaistaustaisia oli ulkomaista syntyperää olevista noin neljännes ja afrikkalaistaustaisia 12 prosenttia.

Taustamaittain tarkasteltuna ulkomaista syntyperää olevista selvästi suurin ryhmä ovat henkilöt, joiden taustamaa on entinen Neuvostoliitto tai Venäjä. Heitä oli Suomessa vuoden 2012 lopussa 70 899 henkilöä, mikä on neljäsosa kaikista ulkomaista syntyperää olevista. Seuraavaksi suurimmat ryhmät olivat virolaistaustaiset, 36 036 henkilöä, somalialaistaustaiset, 14 672 henkilöä ja irakilastaustaiset, 10 795 henkilöä.

Kaksi kolmasosaa suomalaisista asuu syntymämaakunnassaan

Suomessa vakituisesti asuvista henkilöistä kaksi kolmasosaa asui vuoden 2012 lopussa syntymämaakunnassaan. Suomessa vakituisesti asuvista Ahvenanmaalla syntyneistä henkilöistä 93,1 prosenttia asui Ahvenanmaalla. Uudenmaan maakunnassa syntyneistä väestössä olevista henkilöistä 84,3 prosenttia asui Uudellamaalla. Etelä-Savossa ja Kainuussa syntyneistä vain noin joka toinen asui syntymämaakunnassaan.

Syntymämaakunnassaan asuvien osuus maakunnittain 31.12.2012

Suomen väestöstä 45 prosenttia asui vuoden 2012 lopussa syntymäkunnassaan, kun ajansaatossa tapahtuneet kuntaliitokset otetaan huomioon. Luovutettujen alueiden kunnissa syntyneitä oli väestössä vajaat 63 000 henkilöä ja ulkomailla syntyneitä runsaat 285 000. Närpiön kunnassa syntyneistä ja yhä väestössä olevista henkilöistä kaksi kolmasosaa asui Närpiössä. Pelkosenniellä syntyneistä väestössä olevista henkilöistä vain noin joka viides asui Pelkosenniellä.

Suomen väestö keskittyy edelleen taajamiin

Suurin osa Suomen väestöstä keskittyy taajamiin. Tilastokeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen yhdessä tuottaman taajamarajauksen mukaan lähes 85 prosenttia suomalaisista, eli 4 542 020 henkilöä asui taajamissa vuoden 2012 lopussa. Taajamia oli yhteensä 745 ja niiden maapinta-ala oli yhteensä 6 574,1 km². Noin viisi kuudesta suomalaisesta asui siis alueella, joka on ainoastaan 2,2 prosenttia koko maan maapinta-alasta.

Suurin osa taajamista on pieniä. Yli puolet taajamista on kooltaan 200–999 asukkaan taajamia. Taajama ei ole riippuvainen kuntarajoista, vaan se voi ulottua usean kunnan alueelle. Suuria, vähintään 20 000 asukkaan taajamia on vuoden 2012 taajamarajauksen mukaan vain 4,2 prosenttia taajamista.

Väestömäärältään suurin taajama on Helsingin keskustaajama, jossa oli yli 1,2 miljoonaa asukasta. Helsingin keskustaajama on myös pinta-alaltaan suurin taajama, joka ulottuu peräti 11 kunnan alueelle. Yli 100 000 asukkaan taajamia Suomessa oli vuoden 2012 lopun tilanteen mukaan yhteensä kuusi: Helsingin, Tampereen, Turun, Oulun, Jyväskylän ja Lahden keskustaajamat.

Kauniainen Suomen taajaan asutuin kunta

Taajama-aste kuvaa sitä, kuinka suuri osuus kunnan asukkaista asuu taajamassa. Suomessa suurin taajama-aste oli vuoden 2012 lopun tilanteen mukaan pinta-alaltaan pienessä Kauniaisten kunnassa, jossa sata prosenttia kunnan asukkaista asui taajamassa. Helsingin kaupungin taajama-aste oli seuraavaksi suurin eli lähes sata prosenttia. Myös Järvenpään ja Keravan taajama-aste oli melkein 100 prosenttia.

Vuoden 2012 lopun tilastojen perusteella koko maassa oli 10 kuntaa, joissa ei ollut yhtään taajamaa. Näitä taajamattomia kuntia ovat monet Ahvenanmaan pienet kunnat sekä Luhanka Keski-Suomessa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kunnat asukasmääräryhmittäin maakunnittain 31.12.2012.....	5
Liitetaulukko 2. Naimisissa olevat naiset avioliiton keston ja järjestysluvun mukaan 31.12.2012.....	6
Liitetaulukko 3. 15–77 -vuotiaat naiset iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2012.....	6
Liitetaulukko 4. 15–77-vuotiaat miehet iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2012.....	7
Liitetaulukko 5. Naiset iän, lasten määrän ja synnyttäneiden osuuden mukaan 31.12.2012.....	7
Liitetaulukko 6. Miehet iän, lasten määrän ja isien osuuden mukaan 31.12.2012.....	8
Liitetaulukko 7. Väestö uskonnollisen yhdiskunnan ja iän mukaan 31.12.2012.....	8
Liitetaulukko 8. Väestö uskonnollisen yhdiskunnan mukaan 2003–2012.....	9

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Ensimmäisen polven ulkomaista syntyperää olevat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2012.....	10
Liitekuvio 2. Toisen polven ulkomaista syntyperää olevat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2012.....	10
Liitekuvio 3. Suurimmat ulkomaista syntyperää olevat ryhmät Suomen väestössä 31.12.2012.....	11
Liitekuvio 4. Ruotsinkielisten osuus väestöstä 1900–2012.....	11
Liitekuvio 5. Uskonnollisiin yhdiskuntiin kuulumattomien osuus sukupuolen mukaan 1990–2012.....	11
Liitekuvio 6. Väestöllinen huoltosuhde 1950–2012 ja ennuste 2013–2050.....	12
Liitekuvio 7. Tilastolliset taajamat 2012.....	13
Laatuseloste: Väestörakenne 2012.....	14

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kunnat asukasmääräryhmittäin maakunnittain 31.12.2012

Maakunta	Asukasmääräluokka										
	Kuntia yhteensä	-999	1 000–2 999	3 000–4 999	5 000–6 999	7 000–8 999	9 000–11 999	12 000–19 999	20 000–49 999	50 000–99 999	100 000–
Koko maa	320	14	70	55	38	29	26	32	36	11	9
Uudenmaan maakunta	26	-	3	1	3	1	2	2	11	-	3
Varsinais-Suomen maakunta	28	1	7	3	1	4	3	5	2	1	1
Satakunnan maakunta	20	-	7	3	2	2	2	2	1	1	-
Kanta-Hämeen maakunta	11	-	2	-	2	2	1	2	1	1	-
Pirkanmaan maakunta	22	-	2	3	3	2	3	2	6	-	1
Päijät-Hämeen maakunta	11	-	1	4	-	1	-	2	2	-	1
Kymenlaakson maakunta	7	-	1	1	2	-	-	-	1	2	-
Etelä-Karjalan maakunta	9	-	-	4	3	-	-	-	1	1	-
Etelä-Savon maakunta	14	-	5	2	4	-	-	1	1	1	-
Pohjois-Savon maakunta	20	-	5	6	1	2	2	-	3	-	1
Pohjois-Karjalan maakunta	13	-	2	2	2	2	1	3	-	1	-
Keski-Suomen maakunta	23	1	8	5	2	-	3	1	2	-	1
Etelä-Pohjanmaan maakunta	18	-	4	3	2	1	1	6	-	1	-
Pohjanmaan maakunta	15	-	2	2	3	3	2	2	-	1	-
Keski-Pohjanmaan maakunta	8	1	2	3	1	-	-	-	1	-	-
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	29	1	7	2	5	5	3	4	1	-	1
Kainuun maakunta	9	-	3	2	-	1	2	-	1	-	-
Lapin maakunta	21	1	4	8	2	3	-	-	2	1	-
Ahvenanmaa	16	9	5	1	-	-	1	-	-	-	-
Asukkaita	5 426 674	8 453	147 438	218 925	226 048	234 214	265 435	505 176	1 089 727	735 027	1 996 231

Liitetaulukko 2. Naimisissa olevat naiset avioliiton keston ja järjestysluvun mukaan 31.12.2012

Avioliiton kesto	Avioliiton järjestysluku							
	Yhteensä	1	2	3	4	5	6-	Tuntematon
Yhteensä	1 009 345	882 661	110 968	11 722	1 408	209	64	2 313
0	29 590	22 439	5 956	995	149	33	18	-
1	29 772	22 654	5 944	963	166	30	15	-
2	30 349	23 613	5 670	893	145	21	7	-
3	29 337	22 743	5 620	832	117	22	3	-
4	29 448	22 982	5 562	771	109	19	5	-
0-4	148 496	114 431	28 752	4 454	686	125	48	-
5	27 300	21 307	5 201	692	83	15	2	-
6	25 176	19 728	4 710	659	68	9	2	-
7	24 979	19 706	4 670	525	66	10	2	-
8	24 302	19 029	4 655	545	64	8	1	-
9	21 150	16 806	3 855	424	55	6	4	-
5-9	122 907	96 576	23 091	2 845	336	48	11	-
10	21 267	16 885	3 857	460	55	9	1	-
11	19 118	15 216	3 418	432	47	4	1	-
12	19 557	15 653	3 464	397	40	3	-	-
13	17 610	14 185	3 068	315	33	3	-	6
14	16 859	13 637	2 878	280	34	2	-	28
10-14	94 411	75 576	16 685	1 884	209	21	2	34
15-19	79 328	66 763	11 349	990	84	9	1	132
20-24	72 699	63 661	8 223	632	42	3	1	137
25-29	73 426	65 627	7 195	409	19	1	-	175
30-34	78 087	71 094	6 298	258	15	1	1	420
35-39	82 464	77 548	4 376	131	8	1	-	400
40-44	88 745	86 237	2 315	58	3	-	-	132
45-49	70 679	69 189	1 391	36	5	-	-	58
50-54	50 166	49 353	761	16	-	-	-	36
55-59	30 421	30 062	337	4	1	-	-	17
60-64	12 342	12 226	108	-	-	-	-	8
65-69	2 885	2 850	34	-	-	-	-	1
70-	143	143	-	-	-	-	-	-
Tuntematon	2 146	1 325	53	5	-	-	-	763

Liitetaulukko 3. 15-77 -vuotiaat naiset iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2012

Ikä	Elävänä syntyneiden lasten lukumäärä									
	Naisia yhteensä	0	1	2	3	4	5	6	7	8+
15-77	2 104 479	722 991	342 340	606 456	295 793	91 301	25 761	9 016	3 978	6 843
15-19	157 292	156 080	1 142	65	5	-	-	-	-	-
20-24	165 983	146 025	14 224	4 852	773	97	11	1	-	-
25-29	166 069	105 768	30 608	21 370	6 089	1 541	490	144	43	16
30-34	167 305	63 970	36 357	44 272	15 786	4 234	1 422	614	331	319
35-39	160 340	38 538	28 779	55 315	25 908	7 463	2 260	848	453	776
40-44	160 821	32 497	26 685	56 797	30 120	9 414	2 816	1 067	469	956
45-49	184 591	35 218	29 494	65 869	36 755	11 433	3 269	1 100	503	950
50-54	185 308	32 726	30 092	66 781	38 298	11 999	3 098	1 013	439	862
55-59	191 717	31 582	34 517	72 749	37 157	11 099	2 687	827	336	763

Ikä	Elävänä syntyneiden lasten lukumäärä									
	Naisia yhteensä	0	1	2	3	4	5	6	7	8+
60–64	198 366	29 693	40 150	78 999	35 568	9 788	2 382	734	324	728
65–69	172 561	23 901	36 221	69 321	30 310	8 990	2 177	712	309	620
70–74	127 231	17 384	23 272	48 010	24 960	9 019	2 774	926	374	512
75–77	66 895	9 609	10 799	22 056	14 064	6 224	2 375	1 030	397	341

Liitetaulukko 4. 15–77-vuotiaat miehet iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2012

Ikä	Elävänä syntyneiden lasten lukumäärä									
	Miehiä yhteensä	0	1	2	3	4	5	6	7	8+
15–77	2 095 656	898 063	301 006	523 607	253 448	78 844	22 873	7 959	3 442	6 414
15–19	163 421	163 059	348	12	2	-	-	-	-	-
20–24	173 775	164 595	7 120	1 771	260	27	1	1	-	-
25–29	175 226	134 460	23 910	12 733	2 996	789	249	67	18	4
30–34	177 454	93 715	35 256	34 057	10 180	2 589	855	406	215	181
35–39	169 502	60 795	31 169	49 094	20 121	5 210	1 526	609	350	628
40–44	166 649	49 747	27 241	51 863	25 585	7 777	2 385	844	379	828
45–49	188 707	51 276	28 641	59 492	32 916	10 606	3 245	1 104	484	943
50–54	185 863	47 228	27 319	59 710	34 467	11 426	3 239	1 137	457	880
55–59	187 478	43 213	28 918	63 338	35 141	11 352	3 175	1 067	420	854
60–64	191 222	37 960	33 376	70 468	33 897	10 428	2 910	968	367	848
65–69	158 967	27 019	30 342	61 497	27 869	8 405	2 241	725	292	577
70–74	106 568	16 929	19 034	41 309	19 801	6 421	1 823	568	262	421
75–77	50 824	8 067	8 332	18 263	10 213	3 814	1 224	463	198	250

Liitetaulukko 5. Naiset iän, lasten määrän ja synnyttäneiden osuuden mukaan 31.12.2012

Ikä	Naisia yhteensä	Elävänä syntyneitä lapsia yhteensä	Lapsia naista kohden	Synnyttäneitä naisia yhteensä	Synnyttäneiden osuus ikäluokasta	Lapsia synnyttänyttä kohden
15–77	2 104 479	3 087 758	1,47	1 381 488	65,6	2,24
15–19	157 292	1 287	0,01	1 212	0,8	1,06
20–24	165 983	26 696	0,16	19 958	12,0	1,34
25–29	166 069	101 524	0,61	60 301	36,3	1,68
30–34	167 305	205 057	1,23	103 335	61,8	1,98
35–39	160 340	273 762	1,71	121 802	76,0	2,25
40–44	160 821	301 574	1,88	128 324	79,8	2,35
45–49	184 591	353 497	1,92	149 373	80,9	2,37
50–54	185 308	360 167	1,94	152 582	82,3	2,36
55–59	191 717	364 768	1,90	160 135	83,5	2,28
60–64	198 366	370 324	1,87	168 673	85,0	2,20
65–69	172 561	325 609	1,89	148 660	86,1	2,19
70–74	127 231	257 472	2,02	109 847	86,3	2,34
75–77	66 895	146 021	2,18	57 286	85,6	2,55

Liitetaulukko 6. Miehet iän, lasten määrän ja isien osuuden mukaan 31.12.2012

Ikä	Miehiä yhteensä	Elävänä syntyneitä lapsia yhteensä	Lapsia miestä kohden	Miehiä, joilla lapsia yhteensä	Lapsia saaneiden osuus ikäluokasta	Lapsia isää kohden
15–77	2 095 656	2 675 204	1,28	1 197 593	57,1	2,23
15–19	163 421	378	-	362	0,2	1,04
20–24	173 775	11 561	0,07	9 180	5,3	1,26
25–29	175 226	63 325	0,36	40 766	23,3	1,55
30–34	177 454	154 034	0,87	83 739	47,2	1,84
35–39	169 502	230 072	1,36	108 707	64,1	2,12
40–44	166 649	266 556	1,60	116 902	70,1	2,28
45–49	188 707	324 714	1,72	137 431	72,8	2,36
50–54	185 863	331 176	1,78	138 635	74,6	2,39
55–59	187 478	340 582	1,82	144 265	77,0	2,36
60–64	191 222	349 664	1,83	153 262	80,1	2,28
65–69	158 967	294 195	1,85	131 948	83,0	2,23
70–74	106 568	205 478	1,93	89 639	84,1	2,29
75–77	50 824	103 469	2,04	42 757	84,1	2,42

Liitetaulukko 7. Väestö uskonnollisen yhdyskunnan ja iän mukaan 31.12.2012

Uskonnollinen yhdyskunta	Ikä							
	Yhteensä	0–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65+
Yhteensä	5 426 674	891 392	660 471	686 054	657 312	744 469	768 783	1 018 193
Suomen ev.lut. kirkko	4 147 371	745 262	520 683	450 969	458 982	539 450	579 676	852 349
Muut luterilaiset	1 276	183	148	162	165	185	188	245
Suomen ortodoksinen kirkkokunta	58 705	10 084	6 681	5 969	6 051	7 855	8 551	13 514
Muut ortodoksit	2 801	676	252	415	485	391	303	279
Jehovan todistajat	18 826	1 750	1 729	2 711	2 259	2 786	3 280	4 311
Suomen vapaakirkko	14 932	1 971	1 700	2 069	1 883	2 289	2 425	2 595
Katolinen kirkko Suomessa	11 530	2 735	1 599	1 727	1 974	1 598	975	922
Islamilaisseurakunnat	10 596	3 166	1 931	1 924	1 608	1 159	470	338
Suomen Helluntaikirkko	7 445	984	937	1 225	913	819	1 034	1 533
Adventtikirkot	3 474	195	305	337	362	521	643	1 111
Myöh. Aik. Pyh. Jeesuksen Kr. kirkko	3 181	480	499	466	362	440	370	564
Baptistiyhdyskunnat	2 332	167	261	273	298	315	376	642
Metodistikirkot	1 352	163	102	143	174	210	241	319
Juutalaisseurakunnat	1 188	168	154	140	146	160	168	252
Buddhalaiset yhdyskunnat	538	64	68	101	125	108	46	26
Suomen Anglikaaninen kirkko	91	9	8	9	8	16	12	29
Muut	1 306	134	154	147	177	195	253	246
Usk. yhdysk. kuulumattomat	1 139 730	123 201	123 260	217 267	181 340	185 972	169 772	138 918

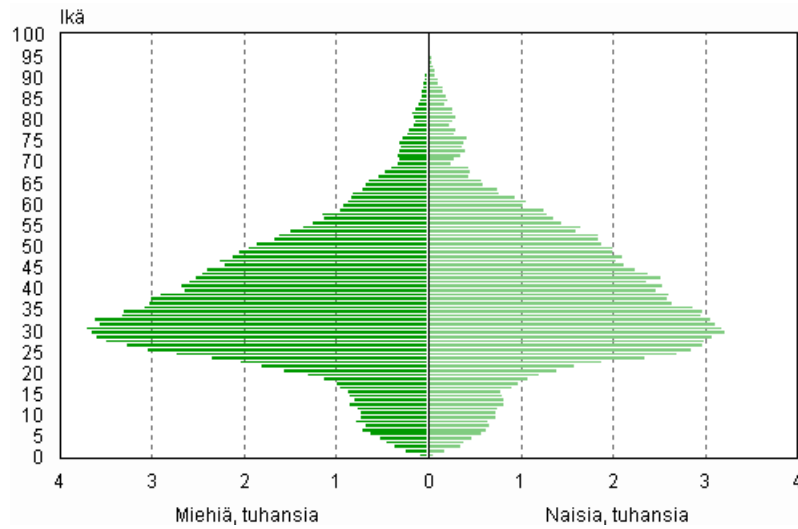

Liitetaulukko 8. Väestö uskonnollisen yhdyskunnan mukaan 2003–2012

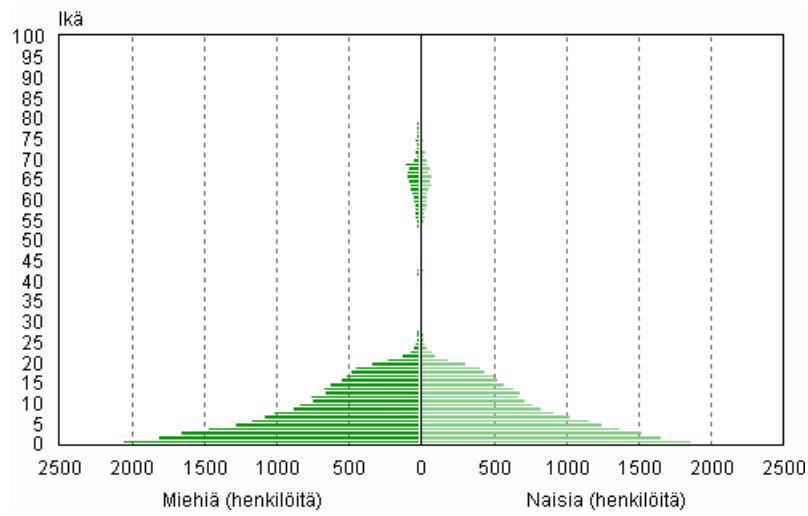
Uskonnollinen yhdyskunta	Vuosi									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Yhteensä	5 219 732	5 236 611	5 255 580	5 276 955	5 300 484	5 326 314	5 351 427	5 375 276	5 401 267	5 426 674
Suomen ev.lut. kirkko	4 396 813	4 386 336	4 373 556	4 355 949	4 334 586	4 299 186	4 273 425	4 207 192	4 175 443	4 147 371
Muut luterilaiset	1 019	1 012	1 031	1 032	1 017	1 076	1 196	1 292	1 317	1 276
Suomen ortodoksinen kirkkokunta	57 044	57 529	57 829	58 149	58 379	58 445	58 539	58 449	58 584	58 705
Muut ortodoksit	1 409	1 549	1 705	1 869	2 003	2 091	2 226	2 402	2 599	2 801
Jehovan todistajat	18 245	18 239	18 329	18 306	18 177	18 025	19 142	19 094	19 001	18 826
Suomen vapaakirkko	13 443	13 565	13 711	13 895	14 022	14 233	14 292	14 485	14 789	14 932
Katolinen kirkko Suomessa	7 897	8 094	8 446	8 783	9 184	9 672	10 090	10 640	11 091	11 530
Islamilaisseurakunnat	2 748	2 833	4 239	4 944	5 689	6 822	8 230	9 393	10 088	10 596
Suomen Helluntaikirkko	1 000	1 294	1 992	2 485	3 455	4 648	5 440	6 281	6 876	7 445
Adventtikirkot	4 099	4 031	4 015	3 986	3 821	3 751	3 688	3 648	3 553	3 474
Myöh. Aik. Pyh. Jeesuksen Kr. kirkko	3 317	3 315	3 301	3 282	3 264	3 251	3 239	3 225	3 208	3 181
Baptistiyhdyskunnat	2 446	2 611	2 422	2 419	2 398	2 382	2 372	2 356	2 320	2 332
Metodistikirkot	1 244	1 250	1 256	1 281	1 267	1 279	1 301	1 301	1 342	1 352
Juutalaisseurakunnat	1 189	1 203	1 184	1 194	1 181	1 230	1 236	1 208	1 198	1 188
Buddhalaiset yhdyskunnat	39	40	68	135	110	103	353	509	509	538
Suomen Anglikaaninen kirkko	99	97	93	88	89	88	89	88	84	91
Muut	783	812	881	916	1 119	1 204	1 239	1 284	1 293	1 306
Usk. yhdysk. kuulumattomat	706 898	732 801	761 522	798 242	840 723	898 828	945 330	1 032 429	1 087 972	1 139 730

Liitekuviot

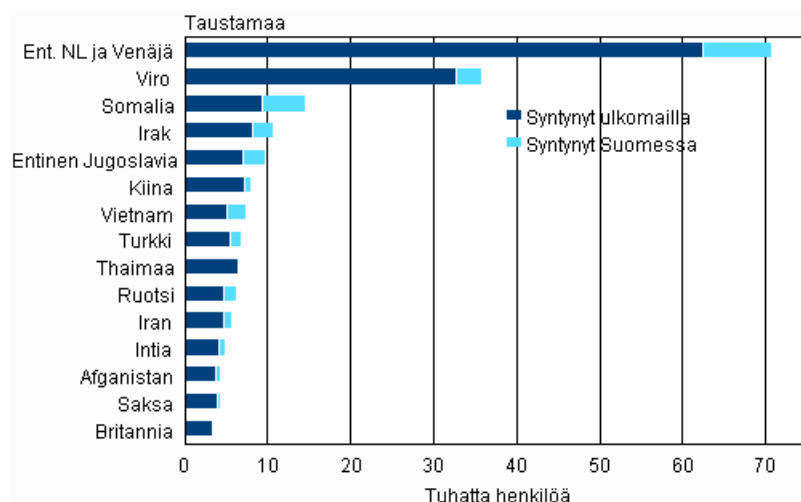
Liitekuvio 1. Ensimmäisen polven ulkomaista syntyperää olevat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2012

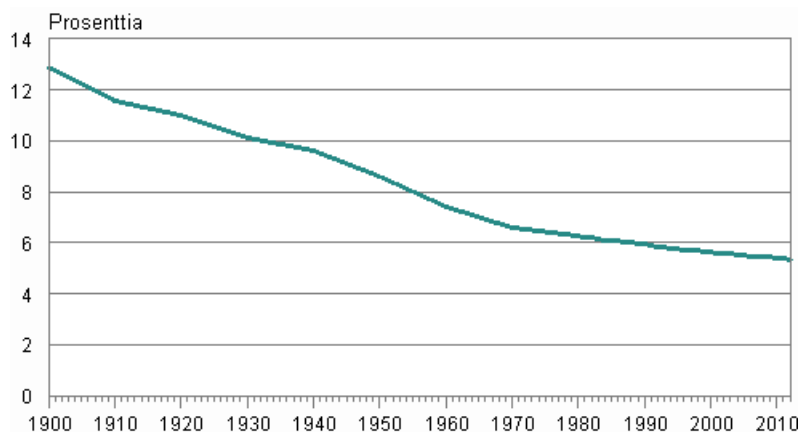
Liitekuvio 2. Toisen polven ulkomaista syntyperää olevat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2012

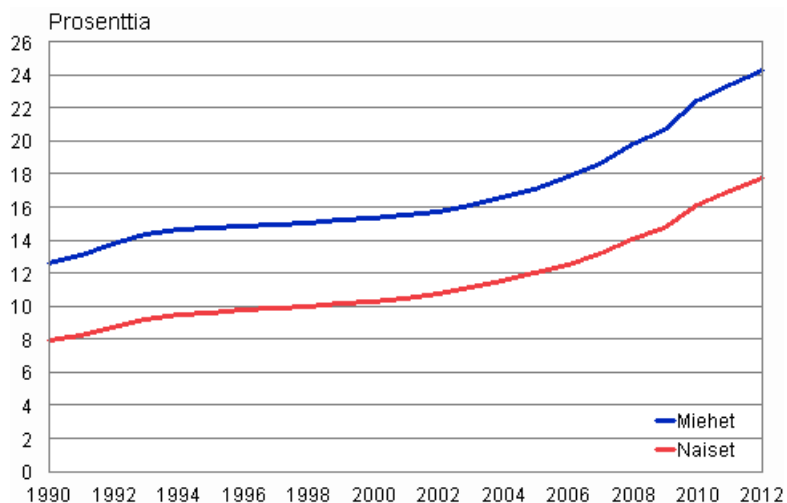
Liitekuvio 3. Suurimmat ulkomaista syntyperää olevat ryhmät Suomen väestössä 31.12.2012

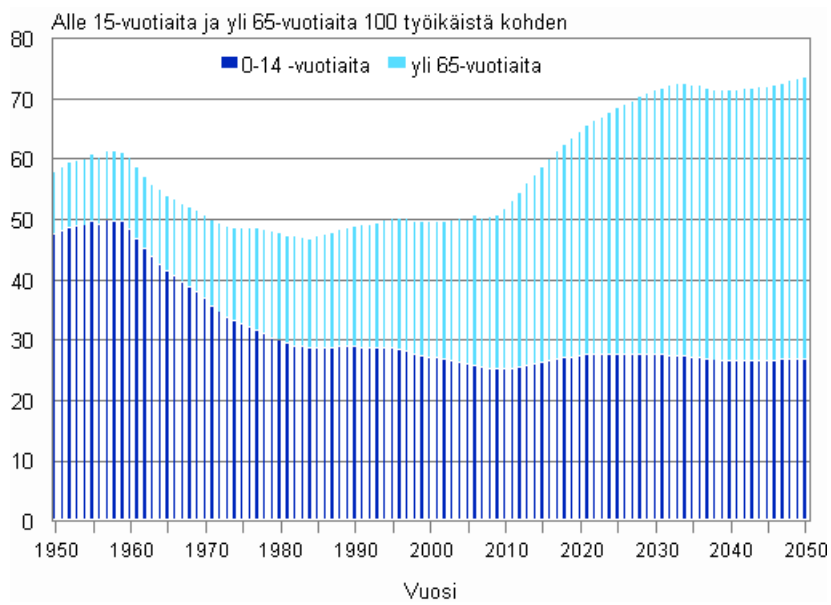
Liitekuvio 4. Ruotsinkielisten osuus väestöstä 1900–2012

Liitekuvio 5. Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien osuus sukupuolen mukaan 1990–2012

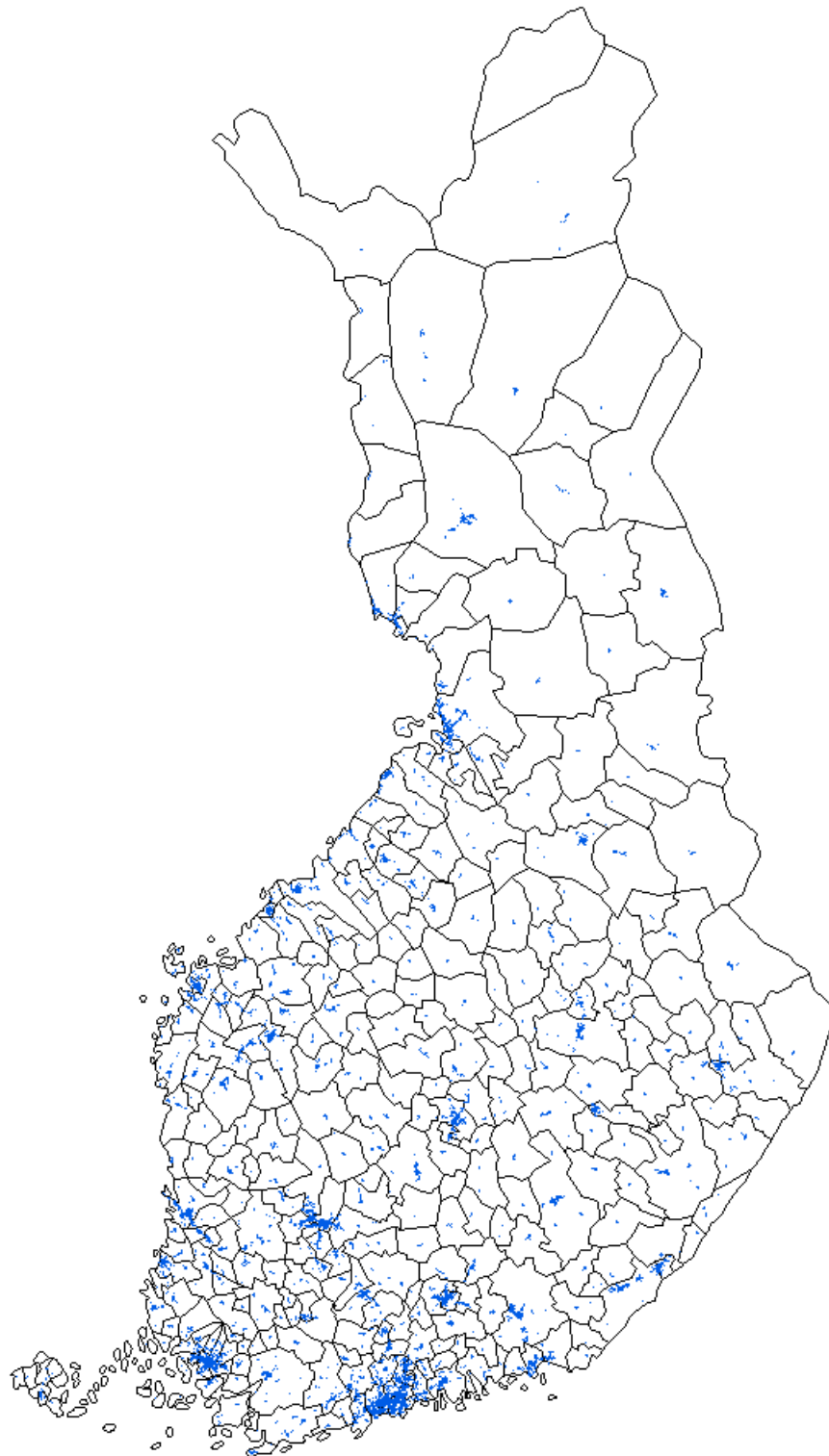

Liitekuvio 6. Väestöllinen huoltosuhde 1950–2012 ja ennuste 2013–2050

Liitekuvio 7. Tilastolliset taajamat 2012

Tilastolliset taajamat 2012

Laatuseloste: Väestörakenne 2012

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestörakennetilasto kuvaa Suomessa vuoden viimeisenä päivänä asunutta väestöä.

Väestörekisterikeskus ja maistraatit pitävät yllä Suomen väestötietojärjestelmää. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päättyneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan tammikuun viimeiseen päivään asti. Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle helmikuun alussa vuodenvaihteen väestön tiedot.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1497-12).

Käsitteet

Asuinpaikalla tarkoitetaan sen asunnon sijaintia, jossa henkilö oli kirjoilla vuoden viimeisenä päivänä. Nykyinen kotikuntalaki antaa henkilölle mahdollisuuden vapaasti valita vakinaisen asuinpaikkansa. Esim. opiskelijat voivat halutessaan olla kirjoilla opiskelu-paikkakunnallaan. Myös asunnottomat kuuluvat kunnassa vakinaisesti asuvaan väestöön.

Henkilöllä voi vakinaisen asuinpaikan lisäksi olla tilapäinen asuinpaikka asunnossa, jossa hän ilmoituksensa mukaan asuu tilapäisesti vähintään kolme kuukautta. Tilastot tehdään vain vakinaisen asuinpaikan mukaan. Tieto henkilön asuinpaikasta on saatu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä.

Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. Tieto on saatu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä.

Kansalaisuus on yksilön ja valtion välinen lainsäädännöllinen side, joka määrittää yksilön aseman valtiossa ja jolla määritetään yksilön ja valtion välisiä keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia (Kansalaisuuslaki, 359/2003). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaiden kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut.

Kansalaisuusluokituksessa käytetään ISO 3166 -standardia.

Keskiväkiluku on vuoden alun ja vuoden lopun väestömäärän aritmeettinen keskiarvo.

Kieli tallennetaan väestötietojärjestelmään samalla kun vanhemmat ilmoittavat syntyneelle lapselle nimen ja uskontokunnan. Kieli säilyy samana, ellei sitä erikseen muuteta. Niille vuoden lopulla syntyneille vauvoille, joille ei tammikuun aikana ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään nimeä, kieltä ja uskontoa, viedään vuodenvaihteen tilastoon kieleksi ja uskonnoksi äidin kieli ja uskonto. Seuraavan vuoden tilastossa tieto on täsmäntynyt ilmoituksen saavuttua. Kielitieto voi muuttua kaksikielisten perheiden lapsilla, joille saatetaan merkitä väestötietojärjestelmään kieleksi isän kieli.

Vuoden 2012 Väestötietojärjestelmän luotettavuustutkimuksessa noin 9 000 työikäiseltä henkilöltä kysyttiin, onko heidän väestötietojärjestelmään merkitty äidinkieltensä oikea. Tieto oli oikein 99,7 prosentilla vastanneista.

Väestörekisterikeskus on siirtynyt kielikoodauksessa vuoden 1999 aikana ISO 639 -standardiin. Tilastokeskus on saanut vuodesta 1999 lähtien Väestörekisterikeskukselta kielet valmiiksi koodattuina (ISO 639-1) ja koodaamattomat kielet selväkielisinä. Selväkielisistä kielten nimistä löytyi paljon koodaantuvia kieliä hieman väärin kirjoitettuna tai ruotsinkielellä. Näille kielille on annettu Tilastokeskuksessa koodi. Aikaisempina vuosina Tilastokeskus on koodannut kaikki vieraat kielet selväkielisistä nimistä ja antanut koodin kielelle, jos sillä on Suomessa ollut noin 15 puhujaa.

Siviilisäätyluokitus on seuraava:

- naimaton
- naimisissa
- eronnut
- leski
- rekisteröidyssä parisuhteessa
- eronnut rekisteröidystä parisuhteesta
- leski rekisteröidyn parisuhteen jälkeen

Vuonna 2012 oli väestötietojärjestelmässä 45 000 henkeä ilman tietoa siviilisäädystä. He olivat maahanmuuttajia, joiden siviilisäätystä ei oltu pystytty varmentamaan. Tilastoja varten heistä lapsettomat henkilöt koodattiin naimattomiksi ja jos henkilöllä oli lapsia, hänen puuttuva siviilisäätynsä muutettiin eronneeksi.

Syntymämaa määräytyy sen mukaan, mikä on ollut äidin vakituinen kotimaa lapsen syntymähetkellä. Siten esimerkiksi ennen Viron itsenäistymistä syntyneillä virolaisilla maahanmuuttajilla syntymämaa on Neuvostoliitto. Samoin Suomen luovuttamilla alueilla syntyneiden syntymämaa on Suomi, vaikka alue ei enää kuulu Suomelle. Syntymämaa tulee syntymäajankohdan valtiorakenteen mukaisena. Syntymämaan koodauksessa käytetään ISO 3166 –standardia.

Syntyperä ja taustamaa

Tilastokeskus on vuoden 2012 aikana ottanut käyttöön uuden syntyperä-luokituksen. Samantyyppinen luokitus on jo käytössä muissa Pohjoismaissa. Syntyperä ja taustamaa määräytyvät henkilön vanhempien syntymävaltiotiedon perusteella. Syntyperä-luokituksen avulla on helposti eriteltävissä ensimmäisen (ulkomailla syntyneet) ja toisen (Suomessa syntyneet) polven ulkomaista syntyperää olevat henkilöt.

Väestörekisterikeskuksen Väestötietojärjestelmään ei ole viety ennen vuotta 1964 kuolleiden henkilöiden tietoja. Suomen väestössä on vajaat 900 000 Suomessa syntyneitä henkilöä, joiden kummankaan vanhempien syntymävaltiota ei tiedetä, koska näiden henkilöiden vanhemmat ovat kuolleet ennen Väestötietojärjestelmän perustamista. Suomessa ennen vuotta 1970 syntyneiden henkilöiden, joiden vanhemmista ei ole tietoa, on päätelty olevan suomalaista syntyperää, mikäli he puhuvat äidinkielenään kotimaista kieltä (suomi, ruotsi, saame). Suomalaista syntyperää ovat myös kaikki ne henkilöt, joilla vähintään toinen vanhemmista on syntynyt Suomessa. Kaikilla suomalaista syntyperää olevilla henkilöillä taustamaa on Suomi.

Ulkomaista syntyperää ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaista syntyperää ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa Väestötietojärjestelmässä. Suomessa ennen vuotta 1970 syntyneiden ja äidinkieltään vieraskielisten henkilöiden on päätelty olevan ulkomaista syntyperää samoin kuin vuonna 1970 tai sen jälkeen Suomessa syntyneiden henkilöiden, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole Väestötietojärjestelmässä tietoa.

Mikäli henkilön molemmat vanhemmat ovat syntyneet ulkomailla, on taustamaa ensisijaisesti biologisen äidin syntymävaltio. Jos henkilöllä on vain tieto ulkomailla syntyneestä isästä, on taustamaa isän syntymävaltio. Jos kummankaan vanhemman syntymävaltiosta ei ole tietoa, on taustamaa ulkomailla syntyneiden henkilöiden osalta henkilön oma syntymävaltio. Suomessa syntyneiden henkilöiden, joiden vanhemmista ei ole tietoa, ja joiden on päätelty olevan ulkomaista syntyperää, taustamaa on tuntematon.

Ulkomailla adoptoitujen lasten osalta ottovanhemmat rinnastetaan biologisiksi vanhemmiksi. Näin ollen katsotaan, että Suomessa syntyneiden henkilöiden ulkomailla adoptoitu lapsi on suomalaista syntyperää ja taustamaa on siten Suomi.

Taajama on rakennustihentymä, jossa on vähintään 200 asukasta. Rajauksen perustana on edellisen vuoden lopun väestötieto. Taajamat määritellään ja rajataan yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa paikkatietomenetelmin, joissa käytetään Tilastokeskuksen 250m x 250m–ruutuaineiston rakennus- ja väestötietoja. Määrittelyssä tarkastellaan rakennuksia sisältävien ruutujen ja niiden naapuriruutujen väestömäärää sekä rakennusten määrää ja niiden kerrosalaa. Määrittelyssä syntyneistä yhtenäisistä rakennustihentymistä valitaan ne, joissa on vähintään 200 asukasta.

Tilastollinen kuntaryhmitys on Tilastokeskuksessa kehitetty luokitus, joka korvaa kuntien tilastoinnin kaupunkeihin ja muihin kuntiin. Luokitus on ollut käytössä vuodesta 1989 lähtien. Tämä luokitus erottelee kuntia kaupunkimaisuuden ja maaseutumaisuuden mukaan paremmin kuin hallinnollinen jako kaupunkeihin ja muihin kuntiin.

Kuntaryhmityksessä kunnat ryhmitellään taajamaväestön osuuden ja suurimman taajaman väkiluvun perusteella kolmeen luokkaan:

1. Kaupunkimaiset kunnat
2. Taajaan asutut kunnat
3. Maaseutumaiset kunnat

Kaupunkimaisiin kuntiin luetaan ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000.

Taajaan asuttuja kuntia ovat puolestaan ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000, mutta alle 15 000.

Maaseutumaisiin kuntiin kuuluvat ne kunnat, joiden väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 sekä ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4 000.

Luokitus on päivitetty vuoden 2011 taajamarajatietojen pohjalta. Luokitus tullaan päivittämään vuoden 2012 tietojen pohjalta syksyn 2013 aikana. Luettelo taajamarajojen perusteella muodostetun kuntaryhmittelyn mukaisista kunnista on Tilastokeskuksen Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot -julkaisussa. Julkaisussa on myös luettelo kunnista, kuntamuodoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.

Uskonnollisen yhdyskunnan tieto saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä. Lapselle ilmoitetaan väestötietojärjestelmään nimenannon yhteydessä uskontokunta. Tieto pysyy samana, ellei sitä erikseen ilmoittamalla muuteta.

Uusi Uskonnonvapauslaki (453/2003) astui voimaan 1.8.2003. Uusi laki mahdollisti henkilön kuulumisen useampaan uskonnolliseen yhdyskuntaan samanaikaisesti kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen. Siirtymäaika päättyi 1.8.2006, jonka jälkeen uskonnolliset yhdyskunnat päättävät itse, voivatko niiden jäsenet kuulua myös muihin uskonnollisiin yhdyskuntiin. Mikäli henkilö on useamman kuin yhden uskonnollisen yhdyskunnan jäsen, on henkilö Tilastokeskuksen uskonnollisten yhdyskuntien tilastossa mukana sen uskonnollisen yhdyskunnan jäsenmäärässä, johon hän on ensiksi liittynyt. Tällaiset henkilöt puuttuvat sen uskonnollisen yhdyskunnan jäsenmäärästä, johon he ovat liittyneet ollessaan jo jonkin muun uskonnollisen yhdyskunnan jäsen.

Uskontokuntatilastot tehdään vain Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteriin merkittyihin uskonnollisiin yhdyskuntiin kuuluvista henkilöistä. Uskonnollisen yhdyskunnan voi Suomessa perustaa vähintään 20 täysi-ikäistä henkilöä (uskonnonvapauslaki 453/2003).

Niille vuoden lopulla syntyneille vauvoille, joille ei tammikuun aikana ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään nimeä, kieltä ja uskontoa, viedään vuodenvaihteen tilastoon uskonnoksi äidin uskonto. Seuraavan vuoden tilastossa tieto on täsmäntynyt ilmoituksen saavuttua.

Ulkomaalaisten osalta uskontokuntatieto ei anna oikeaa kuvaa. Kaikki heidän uskonnolliset yhdyskuntansa eivät ole Patentti- ja rekisterihallituksen rekisterissä eivätkä kaikki uskonnon harjoittajat liity seurakuntiin. Vuoden 2012 lopussa Suomessa asuvista vieraskielisistä henkilöistä 84 prosenttia ei väestötietojärjestelmän mukaan kuulunut mihinkään rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan.

Uskontokuntatieto on erittäin arkaluonteiseksi määritelty tieto. Maakunnittain voidaan julkistaa vain vähintään 5 ja kunnittain vähintään 10 tapausta sisältäviä uskontokuntia.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakituisesti Suomessa, vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla.

Ulkomaalaisella on kotipaikka Suomessa, jos hänen oleskelunsa on tarkoitettu kestävänsä tai on kestänyt vähintään yhden vuoden. Turvapaikanhakija saa kotipaikan vasta, kun hänen hakemuksensa on hyväksytty.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

Maahan tulleen Suomen kansalaisen on ilmoitettava yli kolmen kuukauden oleskelustaan maistraatille, joka päivittää tiedot väestötietojärjestelmään (laki 661/2009). Ulkomaalaisen maahantulo edellyttää, että hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai elinkeinonharjoittajan oleskelulupa, jollei hän ole EU:n tai ETA:n kansalainen tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu (ulkomaalaislaki 301/2004). EU:n tai ETA:n kansalainen voi oleskella maassa kolme kuukautta ilman erityistä lupaa, minkä jälkeen hänen maassa oleskeluunsa tarvitsee perusteita ja maistraattiin rekisteröitymistä. Maistraatti tallentaa sille ilmoitetut ulkomaan kansalaista koskevat kotipaikkatiedot väestötietojärjestelmään, jos henkilö saa Suomesta kotikuntalain (201/1994) mukaan määräytyneen kotikunnan ja siellä olevan vakinaisen asuinpaikan. Työskentelyn tai opiskelun keston maahan tulon jälkeen tai työsopimuksen keston on oltava kaksi vuotta, ennen kuin ulkomaan kansalainen voi saavuttaa kotipaikkaoikeuden.

Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös lyhyen oleskelun jälkeen, jos hänellä esim. on kotikuntalaissa tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen työskentelyyn tai vastaavaan olosuhteeseen liittyvien oikeuksien toteutumisen vuoksi (laki 661/2009). Väestömuutostilastossa henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan maahanmuutoksi, vain jos väestötietojärjestelmään on tehty merkintä, että hän on saanut vakinaisen asuinpaikan Suomesta.

Maasta muuttavien on tehtävä itsestään muuttoilmoitus kuten maan sisällä muuttavienkin (lait 661/2009, 201/1994). Maasta muuttaneiksi katsotaan henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Poikkeuksen muodostavat Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (kotikuntalaki 201/1994). Pohjoismaiden välisen sopimuksen mukaan tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

Kun henkilö muuttaa Pohjoismaasta toiseen, hänen on ilmoitettava muutostaan tulovaltion paikalliselle rekisteriviranomaiselle, joka päättää rekisteröidäkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Tulovaltion rekisteriviranomainen ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion väestörekisterissä maastamuuttopäiväksi merkitään se päivä, jona henkilö on otettu tulomaan paikalliseen väestörekisteriin (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestöaineisto on kokonaisaineisto. Siinä on väestötietojärjestelmästä poimittu koko Suomen maassa asuva väestö.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012

tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 16,9 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 92,3 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,9 prosentilla vääräksi ja 1,8 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilastokeskus päivää vuodenvaihteen väestön vuoden viimeiselle päivälle. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väkiluvuista ennen yhdistymistä on kuitenkin tarvittaessa saatavilla.

Kunnittaisia ennakkollisia väestötietoja on saatavilla kuukausittain.
http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/vrm/vamuu/vamuu_fi.asp

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmalla alueella Tilastokeskuksen ilmaisessa väestötietopalvelussa internetissä.

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoteen 1998 asti vuodenvaihteen kunnittaiset väestötilastot tehtiin vuoden viimeisen päivän aluejaon mukaan. Vuodesta 1999 lähtien on käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Laskettaessa kunnan väestömäärän muutosta on muutos laskettu yhdistyneiden kuntien kohdalla huomioiden yhdistyvien kuntien aikaisemmat väkiluvut.

Taulukoitaessa väestöllisiä alueellisia aikasarjoja voidaan taulukot tehdä joko kunkin vuoden aluejaon mukaan tai päivittäen aluejakoa takautuvasti viimeisen vuoden tilastoja vastaavaksi. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestötietoja on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuodesta 1865 lähtien on julkaistu seurakunnittaisia väestömääriä ja vuodesta 1880 kunnittaisia väestömääriä. Papiston kymmenvuotistauluista on saatavilla väestön ikä-, siviilisäätö- ja kielitietoja seurakunnittain vuoteen 1940 asti. Kunnittain nämä tiedot ovat vuodesta 1950 kymmenvuosittain väestölaskentoihin perustuen. Vuosittain kunnittaisia väestön ikätietoja sekä siviilisäätö- ja kielitietoja on saatavissa vuodesta 1970 alkaen.

Maksuttoman StatFin tietokannan aikasarjat alkavat vuodesta 1865, kunnittain vuodesta 1980.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäyvät väestötietojen suhteen.

Väestörekisterikeskus julkistaa asukasluvut kuukausittain. Luvut poikkeavat Tilastokeskuksen kuukausittaisista ennakkotilastoista. Väestörekisterikeskus julkistaa rekisteritilanteen kuun vaihtuessa.

Tilastokeskus odottaa muutosilmoituksia kaksi viikkoa kuun loputtua ennen kuin tekee ennakkotilaston edellisen kuun lopun tilanteesta.

Lisätietoja

Markus Rapo   09 1734 3238
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Väestörakenne 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5379 (pdf)*